

wzrost świadomości potrzeb w zakresie IT (18%). Warto zwrócić uwagę na ilościowy spadek odpowiedzi dotyczących wpływu sytuacji gospodarczej w Polsce (33% w stosunku do 54% w 2010 r.) i na świecie (8% w stosunku do 21% w 2010 r.). Jest to kolejny dowód na to, że kryzys oddziałujący na branżę IT jeszcze w poprzednim roku traci na znaczeniu. Pojawiają się nowe szanse na rozwój, jak wzrost skłonności firm do inwestowania (wzrost o 25 p.p. w porównaniu do 2010 r.) czy rozwój nowych technologii (wzrost o 3 p.p.) i wzrost świadomości potrzeb w zakresie IT (wzrost o 7 p.p.). W związku z przyznaniem Polsce (we współpracy z Ukrainą) praw do organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012, po raz kolejny zapytaliśmy kadrę zarządzającą ankietowanych firm o szanse rozwoju dla branży w związku z przygotowaniem do tej imprezy. Blisko co piąty (44%) przedstawiciel największych polskich firm informatycznych, był o tym przekonany, co dziesiąty (13%) był przekonany w sposób zdecydowany. Dla co piątego (18%) respondenta organizacja Euro 2012 nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na jego firmę. Co trzeci badany (37%) uznał, że w żaden sposób impreza nie przyniesie korzyści jego firmie. W badaniu przeprowadzonym rok wcześniej odsetek firm spodziewających się korzyści dla własnej firmy był o 10 punktów procentowych wyższy. Co ciekawe analogiczne pytanie zadane w odniesieniu do całego polskiego rynku IT przynosi bardziej optymistyczne wyniki. Firmy widzą bardziej szanse dla branży IT jako całości niż każda dla siebie z osobna. Blisko co trzeci badany (69%) wyrażał zdanie o korzyściach dla branży IT w Polsce, w związku z organizacją Mistrzostw, a co piąty był o tym zdecydowanie przekonany. Jedna piąta respondentów uznała, że organizacja Euro 2012 nie przyniesie żadnych korzyści branży informatycznej

Autor raportu:

Paweł Olszynka, Kierownik działu analiz rynku telekomunikacyjnego i IT.

Bibliografia:

PMR, 2012, Rewizja prognoz dla rynku IT w Polsce w 2011 r., <http://www.pmrporate.com> [Dostęp: 12.10.2013].



## Pozyskiwanie finansowania

Dostęp do środków finansowych ma zasadnicze znaczenie w kontekście zakładania przedsiębiorstwa lub rozszerzania jego działalności. UE zapewnia małym firmom finansowanie w różnych formach - dotacji, pożyczek, a w niektórych przypadkach gwarancji. Ponadto UE finansuje określone projekty. Finansowanie UE można podzielić na dwie kategorie: finansowanie bezpośrednie w formie dotacji oraz finansowanie pośrednie poprzez krajowych i lokalnych pośredników. Unia Europejska zapewnia wsparcie dla europejskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Pomoc dostępna jest w różnych formach, takich jak granty, pożyczki oraz, w niektórych przypadkach, zabezpieczenia. Dostępne jest zarówno wsparcie bezpośrednie, jak również za pośrednictwem programów zarządzanych na szczeblu krajowym i regionalnym, takich jak: programy finansowane z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. MŚP mogą korzystać także z wielu środków pomocy niefinansowej w formie programów i usług wsparcia biznesowego. Celem powyższego jest przedstawienie głównych Europejskich programów finansowania dostępnych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) [KE 2012]. Przewodnik zawiera również informacje oraz adresy stron internetowych każdego z programów.

Należy pamiętać, iż przedstawione informacje nie są wyczerpujące. Programy wsparcia dzielą się na następujące cztery kategorie:

1. Możliwości finansowania tematycznego. Ten rodzaj finansowania jest głównie ukierunkowany tematycznie - na srodowisko, badania, edukację, a za jego projektowanie oraz wprowadzanie w życie odpowiadają poszczególne departamenty Komisji Europejskiej. MŚP lub inne organizacje mogą zazwyczaj składać wnioski o uczestnictwo w programie bezpośrednio, pod warunkiem, iż przedstawią zrównoważone, międzynarodowe projekty o wartości dodanej. W zależności od programu, o wsparcie mogą ubiegać się również grupy przemysłowe, związki przedsiębiorców oraz specjaliści do spraw wsparcia biznesowego. Ogólną zasadą jest współfinansowanie: wsparcie Unii Europejskiej zazwyczaj składa się z subsydiów, które pokrywają jedynie część kosztów projektu.

2. Fundusze strukturalne. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

i Europejski Fundusz Społeczny (ESF) to największe spośród wspólnotowych instrumentów finansowania wspierających MŚP poprzez różne programy tematyczne oraz inicjatywy wspólnotowe wdrażane na poziomie regionów. Beneficjenci funduszy strukturalnych otrzymują bezpośredni wkład finansowy na realizację swoich projektów. Należy pamiętać, iż zarówno zarządzanie programem, jak również selekcja projektów odbywa się na poziomie krajowym lub regionalnym.

3. Instrumenty finansowe. Większość instrumentów finansowych jest dostępnych pośrednio, poprzez krajowe instytucje pośrednictwa finansowego. Większością z nich zarządza Europejski Fundusz Inwestycyjny.

4. Wspieranie internacjonalizacji MŚP. Wsparcie polega zasadniczo na pomocy średniej wielkości organizjom lub władzom publicznym na polu internacjonalizacji, aby pomóc MŚP w dotarciu na rynki poza granicami UE.



5. Gdzie można uzyskać pomoc na szczeblu lokalnym? Informacje dotyczące Sieci Enterprise Europe Network. Sieć Enterprise Europe Network jest największą europejską siecią wspierania biznesu i innowacji, która świadczy wysokiej jakości zintegrowane usługi na rzecz MŚP w krajach Unii Europejskiej jak również w krajach trzecich.

### **Polityka spójności 2014-2020: Inwestowanie we wzrost i miejsca pracy**

Polityka spójności jest głównym instrumentem inwestycyjnym służącym realizacji głównych priorytetów Unii określonych w strategii „Europa 2020”, poprzez koncentrację na państwach i regionach o największych potrzebach. UE jest w stanie podnosić poziom życia wszystkich swoich obywateli i to należy do jej największych osiągnięć. Czyni to nie tylko poprzez wspieranie rozwoju i wzrostu gospodarczego mniej zamożnych państw członkowskich i regionów, lecz również poprzez rolę, jaką odgrywa w integracji rynku wewnętrznego, którego rozmiary sprawiają, że wszystkie części UE, zarówno bogate, jak i biedne, duże i małe, zyskują dostęp do rynków i osiągają korzyści skali. Przeprowadzona przez Komisję ocena dotychczasowych wydatków w ramach polityki spójności wykazała wiele przykładów na to, jak polityka spójności wnosi wartość dodaną i wspiera inwestycje stymulujące wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, do czego mogłoby nie dojść bez dofinansowania z budżetu UE. Jednakże ocena ta wskazała również na skutki rozproszenia i brak określenia priorytetów. W czasie, gdy środki publiczne są ograniczone, a inwestycje stymulujące wzrost gospodarczy są potrzebne bardziej niż kiedykolwiek, Komisja postanowiła zaproponować istotne zmiany w polityce spójności [KE 2011]. Europejska polityka regionalna

ma do odegrania ważną rolę w mobilizowaniu lokalnych aktywów i koncentrowaniu się na rozwijaniu wewnętrznego potencjału. W art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wezwano Unię Europejską do podjęcia działań w celu wzmocnienia jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i wspierania harmonijnego rozwoju całej UE poprzez zmniejszanie dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz promowanie rozwoju w regionach najmniej uprzywilejowanych. Osiągnięciu celu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej służą trzy fundusze UE. Zgodnie z art. 176 TFUE celem EFRR jest wspieranie rozwoju i dostosowania strukturalnego regionów opóźnionych w rozwoju i upadających regionów przemysłowych. Artykuł 174 TFUE stanowi, że szczególną uwagę poświęca się obszarom wiejskim, obszarom podlegającym przemianom przemysłowym i regionom, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takim jak najbardziej na północ wysunięte regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie. Artykuł 349 TFUE stanowi, że przyjęte zostaną specyficzne środki w celu uwzględnienia strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej regionów najbardziej oddalonych, którą pogarszają ich pewne szczególne cechy, poważnie szkodzące ich rozwojowi. Środki te obejmują warunki dostępu do funduszy strukturalnych. Polityka regionalna, zatrudnienia i społeczna UE na lata 2014–2020 ma na celu dostosowanie inwestycji regionalnych Unii do długoterminowych celów Europy, w tym poprawy konkurencyjności. Najważniejszą grupą docelową polityki są małe i średnie przedsiębiorstwa. Aby ułatwić MŚP korzystanie z dotacji oraz dostęp do finansowania, zharmonizowano zasady kwalifikowalności w ramach stosownych funduszy. Moment przeglądu

finansowania UE mającego na celu wspieranie spójności jest powiązany z wnioskiem dotyczącym nowych wieloletnich ram finansowych, zawartym w programie prac Komisji. Jak podkreślono podczas przeglądu budżetu UE, „budżet UE powinien być wykorzystywany do finansowania dóbr publicznych UE, działań, których państwa członkowskie i regiony nie mogą sfinansować same, lub w przypadkach gdy takie finansowanie zapewni lepsze wyniki”<sup>7</sup>. Wniosek legislacyjny będzie zgodny z zasadą pomocniczości, ponieważ zadania EFRR zostały określone w Traktacie, a polityka jest realizowana zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego i z poszanowaniem kompetencji instytucjonalnych państw członkowskich i regionów. Zarówno instrument prawny, jak i rodzaj działań (tzn. finansowanie) są określone w TFUE, który zapewnia podstawę prawną dla funduszy strukturalnych oraz stanowi, że zadania, cele priorytetowe i organizacja funduszy strukturalnych są określane w rozporządzeniach. Wniosek Komisji dotyczący wieloletnich ram finansowych przewiduje kwotę w wysokości 376 mld EUR na lata 2014-



2020 na cele spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Aby zwiększyć wkład funduszy w realizację najważniejszych celów strategii „Europa 2020”, we wniosku Komisji ustanowiono minimalny udział Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) dla każdej kategorii regionów. Zastosowanie tych udziałów daje minimalny ogólny udział EFS w środkach budżetowych przydzielonych na politykę spójności w wysokości 25 %, tj. 84 mld EUR. Oznacza to, że na lata 2014–2020 dla EFRR pozostaje dostępna kwota wynosząca maksymalnie 183,3 mld EUR. W proponowanym rozporządzeniu określono zakres interwencji EFRR oraz zawarto wykaz działań, które nie będą kwalifikowały się do wsparcia. Określono priorytety inwestycyjne w odniesieniu do każdego z celów tematycznych. Regiony w okresie przejściowym i regiony lepiej rozwinięte będą zobowiązane do skoncentrowania największej części swojej alokacji (z wyjątkiem EFS) na efektywności energetycznej i odnawialnych źródłach energii; konkurencyjności MŚP oraz na innowacjach. Regiony słabiej rozwinięte będą mogły przeznaczyć swoją alokację na więcej celów, co odzwierciedla szersze spektrum potrzeb w zakresie rozwoju. W ramach zaproponowanego mechanizmu przewidziano, że:

- co najmniej 80 % środków zostanie skoncentrowanych na efektywności energetycznej i odnawialnych źródłach energii, badaniach i innowacjach, oraz wsparciu



badaniach i innowacjach, oraz wsparciu dla MŚP w regionach lepiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, z czego 20 % zostanie przeznaczonych na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii. Z uwagi na ciągłe potrzeby w zakresie restrukturyzacji w regionach, które nie są już objęte celem „Konwergencja”, ciągłe potrzeby w zakresie restrukturyzacji w regionach, które nie są już objęte celem „Konwergencja”, minimalny odsetek zostaje zmniejszony do 60 % – co najmniej 50 % środków zostaje skoncentrowanych na efektywności energetycznej i odnawialnych źródłach energii, badaniach i innowacjach oraz wsparciu dla MŚP w regionach słabiej rozwiniętych, z czego 6 % zostaje przeznaczonych na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii. W proponowanym rozporządzeniu przewiduje się położenie większego nacisku na zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Ten zwiększony nacisk ma zostać osiągnięty poprzez przeznaczenie co najmniej 5 % środków EFRR na zrównoważony rozwój obszarów miejskich, utworzenie platformy na rzecz rozwoju obszarów miejskich w celu wspierania rozwijania potencjału i wymiany doświadczeń oraz przyjęcie wykazu miast, w których będą realizowane zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Rozporządzenie będące przedmiotem wniosku ma przyczynić się do większego ukierunkowania na rezultaty finansowania dzięki określeniu wspólnych wskaźników odnoszących się do fizycznych produktów/usług, jak również rezultatów odnoszących się do ostatecznego celu finansowania. W proponowanym rozporządzeniu wspomniano o tym, że w programach operacyjnych należy zwracać szczególną uwagę na specyficzne trudności regionów o poważnych i trwałych niekorzystnych warunkach przyrodniczych lub demograficznych. Wreszcie, proponowane rozporządzenie

zawiera przepisy szczegółowe dotyczące wykorzystania dodatkowej alokacji o specjalnym przeznaczeniu na regiony najbardziej oddalone. Powołując się na art. 5 Priorytety inwestycyjne [Komisja Europejska 2011], EFRR wspiera następujące priorytety inwestycyjne w ramach celów tematycznych określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) nr [...] /2012 [RWP]:

- (1) wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- (2) zwiększanie dostępu do TIK, ich wykorzystywania i jakości,
- (3) zwiększanie konkurencyjności MŚP,
- (4) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach,
- (5) promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania,
- (6) ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami ryzykiem,
- (7) promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usuwanie niedoborów przepustowości najważniejszych infrastrukturach sieciowych,
- (8) promowanie zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników,
- (9) promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.

#### Bibliografia:

Komisja Europejska, 2012, Programy Unii Europejskiej wspierające MŚP. Przegląd głównych możliwości finansowania dostępnych dla europejskich MŚP, [http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/\\_getdocument.cfm?doc\\_id=7279](http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/_getdocument.cfm?doc_id=7279) [Dostęp: 10.10.2013].

Komisja Europejska. 2011, Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, Bruksela.